

Japon arkeolog buldu, Hitit İmparatorluğu'na ait sırlarla dolu 3 bin 300 yıllık tablet

Kırıkkale'de kazı çalışmaları yapan arkeolog Doç. Dr. Kimiyoshi Matsumura, Büklükale kazı alanında Hitit İmparatorluğu'ndan kalma 3 bin 300 yıllık bir tablet bulundu. Hitit dönemine ait bu önemli keşif, tarihin karanlık sayfalarına ışık tutuyor. Hitit kraliyet ailesinin dini törenleriyle ilgili bilgiler içeren tablette, Arzava kralının Tarhuntarado'nun isminin geçmesi dikkat çekiyor.

[İHA](#) 18.06.2024 14:04:00

Kırıkkale'nin Karakeçili ilçesinde yer alan Büklükale'de, Doç. Dr. Kimiyoshi Matsumura başkanlığındaki Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü ekibi, 15 yıldır süren kazı çalışmalarında önemli keşiflere ulaştı. "Aşağı şehir" ve "Yukarı şehir" olmak üzere iki arkeolojik alandan oluşan kazı alanında, binlerce yıllık tarihin izleri gün yüzüne çıkarılıyor. Kazı çalışmalarında, Hitit İmparatorluğu'na ait 3 bin 300 yıllık bir çivi yazılı kil tablet bulundu. Bu tablet, Hititçe ve Hurrice yazılmış olup, Hitit kraliyet ailesinin dini törenlerini anlatıyor.

BÜKLÜKALE, HİTİT İMPARATORLUĞU'NUN STRATEJİK ÖNEME SAHİP BİR ŞEHİR

Tablette, Hitit İmparatorluğu'nun felaketle sonuçlanan bir yabancı istilasından da bahsediliyor. Ayrıca tablette, Arzava kralı Tarhuntarado'nun isminin de geçmesi dikkat çekiyor. Bu isim, daha önce Mısır'ın Amarna şehrinde

bulunan tabletlerde de tespit edilmişti. Büklükale kazı alanında yapılan bu keşif, bölgenin Hitit İmparatorluğu'nun stratejik öneme sahip bir şehir olduğunu gösteriyor. Kazı çalışmalarında ortaya çıkan bu önemli keşif, tarihin karanlık sayfalarına ışık tutmaya devam ediyor.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Arkeoloji Bölümü   ğretim   yesi ve Kazı Başkanı Doç. Dr. Kimiyoshi Matsumura, İHA muhabirine yaptığı açıklamada, tabletin, Hitit kralının ve kraliçesinin Hurrice dini törenler gerçekleştirdiğini gösterdiğini belirtti. Hurrice yazılı tabletin Anadolu'da sadece Boğazköy, Ortaköy ve Kayalıpınar'da bulunduğunu ifade eden Matsumura, dördüncü yerleşke olarak da Büklükale'de bulunmasının şaşırtıcı olduğunu söyledi.

"HİTİT KRALİYET AİLESİYLE İLİşKİLİ OLDUğUNU GÖSTERİYOR"

Matsumura, "Hurrice tabletin bulunması, Hitit kralının ve kraliçenin gelip burada Hurrice dini törenler yaptığını gösteriyor. Buraya geldiği kesin. Belki de bir süre burada ikamet etmiş de olabilirler ama tam olarak bilmiyoruz. Hurrice yazılmış tablet Anadolu'da sadece üç yerleşkede bulunuyor: Boğazköy, Ortaköy (Çorum), Kayalıpınar (Sivas). Buralarda Hitit kraliyet ailesinin oturduğunu kesin olarak biliyoruz. Dördüncü olarak bulunan Büklükale'nin nasıl bir şehir olduğu belli değil. Neden burada Hurrice tablet bulundu? Bu, Hitit kraliyet ailesiyle ilişkili olduğunu gösteriyor. Çok önemli şehirlerden biri olması gerekiyor"

dedi.

Anadolu'da sadece Boğazköy, Ortaköy ve Kayalıpınar'da Hurrice yazılı tabletlerin bulunduğunu ifade eden Matsumura, Büklükale'de de Hurrice yazılı bir tabletin ortaya çıktığını belirtti. Matsumura, bu tabletin Hitit kraliyet ailesiyle de ilişkili olduğunu düşünüyor. Ayrıca, sadece Katapa'da bulunan Hurrice yazılı duanın Büklükale'de de ortaya çıkmasının sırrını araştırmaya devam edeceklerini kaydetti.

"KATAPA İSMİ NEDEN BURADA?"

Tabletin büyük bir keşif olduğunu anlatan Matsumura, "Hititçe nasıl dua edilmesi gerektiği yazılıyor, Hurrice ile dua metinleri yazılmış. Bu metinde en büyük keşif ya da sürpriz olarak gördüğümüz şey, Katapa adlı bir şehir isminin ortaya çıkması. Katapa isminin neden Büklükale'de ortaya çıktığı henüz belli değil. Katapa'da yapılması gereken bu dua neden Büklükale'de bulundu? Bu büyük sırrı çözmek gerekiyor" şeklinde konuştu.

"BÜKLÜKALE'DE BULUNMASI ÇOK ŞAŞIRTICI"

Matsumura, tablette ismi geçen Tarhuntarado'nun, 1890'larda Mısır'da Amarna şehrinde bulunan tablette de isminin geçtiğini belirterek, "Ayrıca, bu tabletin içinde

şahsi isimler de yer alıyor. Bu şahsi isimlerden en önemli isim; Arzava kralı Tarhuntarado'nun ismi. Arzava kralı Tarhuntarado'nun ismi, 1890'larda Mısır'da, Amarna şehrinde bulunan tabletlerde tespit edilmiş. Amarna şehri, dünyaca meşhur olan Tarhuntarado'nun babası, IV. Amenhotep tarafından inşa edilmiş olan başkentti. Orada bulunan tabletin içinde IV. Amenhotep'un babası, III. Amenhotep tarafından Arzava kralı Tarhuntarado'ya gönderilmiş olan mektup bulundu. O mektupta Boğazköy'ün istila edilmiş olduğunu söylüyor. Arzava kralı ile diplomatik evlilik yaparak ilişkileri güçlendirmek istediğini gösteriyor. Öyle büyük bir olayda sözü geçen kralın isminin Büklükale'de bulunması çok şaşırtıcı" diye konuştu.